

หัวข้อการค้นคว้าแบบอิสระ

การเปลี่ยนแปลงของเขตพื้นที่ส่วนตัวและพื้นที่ร่วมสะท้อน
จากภาพยนตร์ญี่ปุ่นช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สองถึง
ทศวรรษ 2000

ผู้เขียน

นายณัฐภัทร พุ่มริว

ปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ญี่ปุ่นศึกษา)

คณะกรรมการที่ปรึกษา

ผศ.ดร.สิงห์ สุวรรณกิจ

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

ผศ.ดร.มาชาญกิ นิชิตะ

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

งานวิจัยชิ้นนี้มีจุดประสงค์ในการศึกษาการเปลี่ยนแปลงของเขตพื้นที่ส่วนตัวและพื้นที่ใช้ร่วมกันที่สะท้อนในภาพยนตร์ญี่ปุ่นตั้งแต่ช่วงทศวรรษ 1960 ถึงทศวรรษ 2000 โดยเลือกทำการศึกษาผ่านภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับบ้านและครอบครัวตั้งแต่ช่วงทศวรรษดังกล่าว ซึ่งภาพยนตร์สามารถเป็นภาพสะท้อนของเขตและลักษณะการใช้พื้นที่ภายในบ้านทั้งเชิงปฏิบัติจริงและเชิงสัญลักษณ์ของตัวละครในภาพยนตร์ ตามลำดับการดำเนินเรื่องราวะที่เกิดขึ้นภายในภาพยนตร์ ประกอบกับการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องในรูปแบบต่างๆ เช่น บทความวิชาการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แผนผังการออกแบบบ้าน และนิตยสารเกี่ยวกับบ้าน

จากผลการศึกษาวิจัยสรุปได้ว่าการเปลี่ยนแปลงของเขตพื้นที่ส่วนตัวและพื้นที่ใช้ร่วมมีความสัมพันธ์กับการขยายตัวของความเป็นปัจเจกที่เพิ่มขึ้นในแต่ละยุค โดยเกี่ยวโยงกับพลวัตทางสังคมและเศรษฐกิจตั้งแต่ช่วงทศวรรษ 1970 เป็นต้นมา ซึ่งความเป็นปัจเจกนิยมเข้ามามีอิทธิพลต่อครอบครัวที่เป็นผู้อาศัยหลักของบ้านในการลดทอนสายสัมพันธ์ภายในครอบครัวจนไปถึงแนวคิดการสร้างรูปแบบครอบครัว ทำให้สามารถเข้ามาร่วมกันได้ตามแนวทางการออกแบบ นอกจากนี้เมื่อสำรวจรูปแบบบ้าน แพร่เข้าส์ที่เป็นรูปแบบบ้านที่นิยมในช่วงทศวรรษ 2000 เป็นต้นมาและลักษณะการใช้พื้นที่ภายในยังพบว่าความเป็นปัจเจกพัฒนาเข้าสู่รูปแบบความเป็นปัจเจกใหม่ที่สามารถเปิดและปิดได้อย่างอิสระจากการเกิดลักษณะการใช้พื้นที่ภายในอย่างยืดหยุ่นที่ผู้อาศัยเป็นผู้กำหนดรูปแบบการใช้พื้นที่เองตามรูปแบบการใช้ชีวิตอย่างอิสระ ซึ่งเกิดการใช้พื้นที่ใช้ร่วมกันเพียงบางโอกาสเท่านั้น ลักษณะการใช้พื้นที่แบบดังกล่าวเป็นลักษณะที่สะท้อนความสัมพันธ์ใหม่ในลักษณะสายสัมพันธ์ครอบครัวเสมือน

Independent Study Title	Changes in the Boundaries Between Private and Shared Spaces as Reflected in Japanese Films from Post World War II to the 2000s
Author	Mr.Nattapat Poomriew
Degree	Master of Arts (Japanese Studies)
Advisory Committee	Asst. Prof. Dr.Sing Suwannakij Advisor Asst. Prof. Dr.Masayuki Nishida Co-advisor

ABSTRACT

The research has the objective to study on changes in border of private space and shared space in Japanese houses through Japanese films from post-world war II to 2000s. This research uses Japanese films featuring domestic life and families along with reviewing several types of related documents which include various researches, architecture magazines, academic papers, and housing plans as research materials. By studying through films, it can demonstrate the whole image of space borders and visualized how space is used practically by dwellers, following the plot line of the story that has sequences of event tension.

The research found that changes in border of private space and shared space has related to increasing individualism due to socioeconomic shifts since 1970. Individualism has become the main factor that causes a family model cannot maintain its standard, as seen in the films that each dweller use spaces differently from its function. Additionally, the research also observed *share house*, a residency that gain popularity in 2000s, and how spaces inside *share house* is used. It was found that individualism had developed into a new kind of individualism which allows users to share spaces flexibly and temporally depending on the changes of their lives' conditions. Such usage of house reflects destabilizing social situation and an attempt to seek for a new bond of pseudo family in Japan.